

Business Debate on TV	
Thursday:	19:15 new 22:30
Saturday:	8:15 15:15 18:15
Tuesday:	10:15 21:00 <small>night repeat</small>

“ဒီဗွီဘီ စီးပွားရေးဒီဘိတ်” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗွီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗွီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

**အမှတ် - ၄၅၄၊ ဂုလွာ၊
ကုန်သည်လမ်းနှင့် ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။**

ဒီတပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
“မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အထည်ချုပ် ကဏ္ဍ တိုးတက်လာပြီလား ?” ဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ၊ အကြံပေးလိုတာ၊ မေးမြန်းလိုတာရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း
ဖုန်းနံပါတ် **+၉၅၉၄၅၉၈၆၅၉၄၀** နဲ့ debate@dvb.no
ကိုဆက်သွယ်မေးမြန်းနိုင်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အထည်ချုပ် ကဏ္ဍ တိုးတက်လာပြီလား (ယမင်းမြတ်အေး)

၂၀၁၆-၂၀၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလကုန်ပိုင်းအထိ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းရဲ့ ပြည်ပတင်ပို့မှု အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၆၄ ဘီလီယံကျော်ရရှိထားတဲ့အတွက် မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဒုတိယအများဆုံး ပြည်ပ ပို့ကုန်ဖြစ်လာပါပြီ။ ပထမ အများဆုံးကတော့ သဘာဝ ဓာတ်ငွေ့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုတင်ပို့မှု မြင့်လာ တယ်ဆိုပေမယ့်လည်း CPM စနစ်လို့ခေါ်တဲ့ လခစား စနစ်နဲ့ သာတင်ပို့နိုင်သေးတဲ့ အတွက် တင်ပို့မှုရဲ့ ပျမ်းမျှ ၁၀ % လောက်ကိုပဲ မြန်မာနိုင်ငံ က ရရှိနေတာပါ။ အလားတူ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလည်းတိုး တက်လာမှုနဲ့အတူ အလုပ်ရှင် အလုပ်သမားပြဿနာတွေ၊ အနည်းဆုံးလုပ်ခလစာ တိုးမြှင့်တောင်းဆိုမှု တွေလည်း ရှိနေပါတယ်။ ဒါကတော့ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းရဲ့ ယေဘုယျ အနေအထားပဲဖြစ်ပါတယ်။

ဈေးကွက်အနေအထားနဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု

ပြည်ပတင်ပို့မှုကိုလေ့လာရင် ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်မှာ ယခင်နှစ်ကာလထက်ထက်ဒေါ်လာ တစ်ဘီလီယံနီးပါးပိုမိုရရှိထားတယ်လို့ စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ပြောကြား ထားပါတယ်။ " CMP လို့ခေါ်တဲ့ ချုပ်ငြိမ်းသား အထည်တွေ ပြည်ပ တင်ပို့မှုက မနှစ်တုန်းက လက်ရှိအချိန် အထိ ဒေါ်လာ ၆၉၄ သန်းရခဲ့တယ်။ ဒီနှစ်မှာ ဒေါ်လာ ၁၆၄၉ သန်းရရှိ ထားတဲ့ အတွက် မနှစ်ကထက် တစ်ဘီလီယံနီးပါး ပိုမိုရရှိထား ပါတယ်လို့ စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီး ဌာနက လက်ထောက်အတွင်းဝန် ဦးခင်မောင်လှိုင်က ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

၂၀၁၆-၂၀၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော် မရှင်က ခွင့်ပြုခဲ့တဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လုပ်ငန်းတွေကို လေ့လာကြည့်ရင်လည်း CMP လက်ခံစားအထည် ချုပ်လုပ်ငန်းတွေဟာ ကုန်ထုတ်လုပ် မှု ကဏ္ဍမှာ အများ ဆုံးဝင်ရောက်လာတဲ့ လုပ်ငန်းတွေ ဖြစ်နေတာတာကိုတွေ့ရမှာပါ။

လတ်တလောမှာတော့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းတွေဆီက အဝယ်အော်ဒါ အမြင့် ဆုံးနိုင်ငံတွေကတော့ အီးယူနဲ့ဂျပန်နိုင်ငံတွေဖြစ်ပါတယ်။ယခင်က ဂျပန်နိုင်ငံကအမှာများပေးမယ့်လည်း ၂၀၁၇ ခုနှစ် အီးယူကမြန်မာနိုင်ငံကို စီးပွားရေးပိတ်ဆို့အရေးယူမှု ရုပ်သိမ်းပြီးနောက်ပိုင်းအခွန်သက် သာခွင့်ကိုပါ ပေးလိုက်တဲ့အတွက် ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှာ အီးယူက မြင့်တက်လာတာဖြစ်တယ်လို့ လည်း သတင်းရရှိပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ CMP အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းတွေကနေ ပြည်ပတင်ပို့မှုအခြေအနေကို လေ့လာ ကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ ဂျပန်နိုင်ငံဈေးကွက်ကို ၃၃ရာခိုင်နှုန်း၊ အီးယူဈေးကွက် အထူးသဖြင့် ဂျာမနီနိုင်ငံ ကို ၂၅ရာခိုင်နှုန်း၊ ကိုရီးယားနိုင်ငံကို ၂၅ရာ ခိုင်နှုန်း၊ အမေရိကားဈေးကွက်ကို ၂ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်းနဲ့ တရုတ်ဈေးကွက်ကို ၂ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်းခန့် တင်ပို့နေတယ်လို့သိရပါတယ်။

လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အထည်ချုပ်ကဏ္ဍမှာ လာရောက်လုပ်ကိုင်နေတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေထဲမှာ ၆၅ရာခိုင်နှုန်းက တရုတ်ကုမ္ပဏီတွေ ဖြစ်နေပါတယ်။ကိုရီးယားကုမ္ပဏီတွေလည်းရှိသလို၊ ပြည်တွင်းပြည် ပဖက်စပ်လုပ်ငန်း တွေလည်းရှိနေပါတယ်။ဈေးကွက်အနေအထားမှာ အထိုက်အလျှောက်မြင့်တက်နေ ပေမယ့်လည်း ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်နိုင်မှုမှာ အကန့်အသတ်နဲ့ရှိနေသေးသလို FOB စနစ်နဲ့ တင်ပို့နိုင်ခြင်း မရှိသေးတဲ့အတွက် ကြီးပမ်းနေရဆဲဖြစ်တယ်လို့ မြန်မာနိုင်ငံအထည်ချုပ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်းက ရရှိတဲ့ သတင်းတွေ အရသိရပါတယ်။ အလားတူပဲ ဈေးကွက်အရ ကောင်းမွန်နေပေမယ့်လည်း အလုပ်ရှင် အလုပ်သမား ပြဿနာတွေ၊ အနည်းဆုံးလုပ်ခလစာကို တစ်ရက် ၅၀၀၀ ကျပ်အထိ တိုးပေး ရေးတောင်းဆိုမှုတွေလည်း ရှိနေပါတယ်။

မြန်မာ့ကမ္ဘောဒီးယား နှိုင်းယှဉ်ချက်

ကမ္ဘောဒီးယားမှာ ၂၀၁၇ မှစပြီးအထည်ချုပ်လုပ်ငန်းတွေအတွက် ပျမ်းမျှလုပ်ခလစာကို ၁၅၃ ဒေါ်လာအဖြစ် တိုးမြှင့်သတ်မှတ်လိုက်ပါတယ်။ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေးမှာ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်း တွေက ရရှိတဲ့ပမာဏ ၆ ဘီလီယံထိ နှစ်စဉ်ပင်ငွေရှိနေပါတယ်။ကျေးလက်ဒေသက မိသားစုတွေ အပါ အဝင် အလုပ်သမား ၆၀၀၀၀ ကျော်ကို အလုပ်ပေးနိုင်တယ်လို့လည်းသိရပါတယ်။

အာဆီယံနိုင်ငံတွေထဲမှာ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းတွေနဲ့ပတ်သက်လာရင် ဗီယက်နမ်နဲ့ အင်ဒိုနီး ရားပြီးရင် ကမ်ဘောဒီးယားနိုင်ငံဟာ တတိယအကြီးဆုံးတင်ပို့ သူအဖြစ်ရှိ နေတာပါ။ ပျမ်းမျှလုပ်ခလစာ ၂၂၈ ကနေ ၁၄၀ ဒေါ်လာကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင်တိုးမြှင့်ပေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှာတော့ အခုလို ၉.၄ ရာနှုန်း တိုးမြှင့်လိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံဟာ ဒေသတွင်းမှာ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းတွေ တိုးတက်အောင်မြင်ပြီး နိုင်ငံတကာကအသိအမှတ်ပြုရတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ် လာပါပြီ။

အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းတွေရဲ့ ပြည်တွင်းနဲ့အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစံချိန်စံညွှန်းတွေနဲ့ အညီလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မှုကိုတိုင်းတာတဲ့ ILO ရဲ့အစီရင်ခံစာအရဆိုရင်တော့ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံဟာ Levi's, Gap, Sears, Wal-Mart, and Disney စတဲ့ နိုင်ငံတကာကုမ္ပဏီတွေကို သူတို့နိုင်ငံမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံစေဖို့ တွန်းအားပေးနိုင်ခဲ့တယ်လို့ဖော်ပြ ထားပါတယ်။ စက်ရုံပေါင်းသုံးရာကျော်ရှိပြီး လုပ်သားပေါင်း နှစ်သိန်း ရှစ်သောင်းကျော်ပင်ရောက်လုပ်ကိုင်နေပြီး၊ နိုင်ငံရဲ့စုစုပေါင်းပို့ ကုန်ရဲ့ ၈၅ ရာခိုင်နှုန်းရိုပါပြီလို့ ဖော်ပြ ထားပါတယ်။ အဓိကအားဖြင့်တော့ အမေရိကန်နဲ့ အီးယူဈေးကွက်ကို ထိုးဖောက်နိုင်တဲ့ အနေအထားပါ။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အနေအထားကတော့ ၁၉၉၄ တုန်းကစက်ရုံ ၂၅ ရုံ၊ လူ ၇၀၀၀ လောက်ကနေ ဒီနေ့ဆို စက်ရုံ ၄၀၀ ကျော်နဲ့ လူ ၄၀၀၀၀ ကျော် ၅၀၀၀၀၀ လောက်ခန့်ထားပြီးပြီလို့ သိရပါတယ်။ "၁၉၉၄ ခုနှစ်လောက်တုန်းက ရုံတစ်ရုံရဲ့ပျမ်းမျှက ၂၅၀၊ ၃၀၀ လောက်ပဲရှိတယ်။ အခုဆိုရင် ၁၀၀၀ နဲ့ ၁၂၀၀ လောက်ရှိတယ်။ သင်တန်းကျောင်းက အခုလောလောဆယ် ၂၀၀၀ ကျော်လောက်ပဲ သင်နိုင်တဲ့ အနေ အထားကနေ အခု ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာန တိဘက် ဌာနနဲ့တွဲပြီး သင်တန်းသား ၇၀၀၀ လောက် အထိ တိုးမြှင့်သင်ကြား ပေးနိုင်ဖို့စဉ် နေပါတယ်" လို့ မြန်မာနိုင်ငံအထည်ချုပ်လုပ်ငန်း ရှင်များအသင်း အတွင်းရေးမှူး ဒေါ်ခိုင်ခိုင်နွယ် ကပြောကြားထားပါတယ်။

အိုင်အယ်အိုရဲ့မြန်မာအထည်ချုပ်လုပ်ငန်းအစီရင်ခံစာ ၂၀၁၅မှာတော့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့အနေအ ထားက နိုင်ငံတကာက ကုမ္ပဏီကြီးတွေရဲ့ လိုအပ်ချက်ဖြစ်တဲ့ ဇစ်၊ ကြယ်သီး၊ သိုးမွှေး၊ ကအစ စံချိန် စံညွှန်းမီအောင် ထုတ်လုပ်လုပ်နိုင်ခြင်း မရှိသေးတဲ့ အကြောင်း၊ အများစုကိုနိုင်ငံခြားကနေမှာယူတင် သွင်းရတဲ့ အကြောင်းနဲ့ ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးတဲ့အကြောင်း လည်း ဖော်ပြထားပါတယ်။

ဒါပေမယ့်လည်းလုပ်ခလစာနည်းပါးတာ၊ အလုပ်သမားပေါများတာအပေါ်မှာ နိုင်ငံတကာကုမ္ပ ဏီကြီးတွေက စိတ်ဝင်စားနေတဲ့အကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအနေနဲ့ဒေသတွင်း၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ဗီယက်နမ် တရုတ်၊ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံတွေရဲ့ ဈေးကွက်ဝေစုကိုရနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါတယ်။ခြုံငုံသုံးသပ်ရင် တော့မြန်မာနိုင်ငံရဲ့အထည်ချုပ်ကဏ္ဍမှာအလားအလာတွေရှိနေသလိုစိန်ခေါ်မှုတွေလည်းရှိနေပါသေး တယ်။

အလုပ်သမားအခွင့်အရေး အပြည့်အဝမရတာ။ အလုပ်သမားတွေရဲ့ လစာတိုးမြှင့်တောင်းဆို မှုကို မလိုက်လျော့နိုင်တာ၊ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုတွေ ရှိနေတာ၊ အီးယူဈေးကွက်၊ အမေရိကန်ဈေး ကွက်တွေရဲ့ စံချိန်စံညွှန်း မဖြည့်ဆည်း နိုင်သေးတာကတော့ အဲဒီအတားအဆီးတွေထဲက အရေးပါတဲ့ အတားအဆီးတွေ ဖြစ်နေမယ်လို့ သုံးသပ်မိပါတယ်။